

นโยบายและกฎหมายด้านสารเสพติด

Drugs

อ.ดร.วงศ์มาตา ดามาพงษ์

Drugs

วิวัฒนาการของนโยบายด้านสารเสพติด

- วิวัฒนาการของนโยบายที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาสารเสพติดของประเทศไทยจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้ระบุเริ่มแรกคือในรัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เมื่อ พ.ศ. 1903 หรือประมาณ 600 ปีมาแล้ว

Drugs

วิวัฒนาการของนโยบายด้านสารเสพติด

- โดยมีนโยบายให้ประกาศใช้กฎหมายลักษณะโจร จนถึงปัจจุบัน นโยบายที่เกี่ยวกับสารเสพติดเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย พบว่า มีวิวัฒนาการของนโยบายเรื่อยมา ซึ่งนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย ได้แบ่งตามกรอบระยะเวลาของการเกิดเหตุการณ์ และสถานการณ์ที่สำคัญในอดีตและในปัจจุบัน ดังนี้

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- **ระยะที่ 1 (ก่อนปี พ.ศ.2519)**

เป็นระยะก่อนที่จะมีการก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยในระยะนี้มีหลายนโยบาย
ที่ได้เริ่มกำหนดขึ้น นับตั้งแต่ปี พ.ศ. **1903** ในรัชสมัยสมเด็จพระ
พระรามาธิบดีที่ **1** หรือ พระเจ้าอู่ทอง จวบจนถึงรัชกาล
ปัจจุบัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- รัชสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เมื่อ พ.ศ. 1903 หรือ ประมาณ 600 ปีก่อน ได้มีนโยบายให้ประกาศใช้กฎหมายลักษณะโจรขึ้น
- ต่อมาสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มหาราช ทรงแจกกฎหมายป่าไร่ห้ามปราม ผู้ขายฝิ่น และผู้สูบฝิ่น แต่ก็ยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้ทรงตราพระราชกำหนดโทษให้สูงขึ้นอีกโดย เนื่องจากกฎหมายที่มีอยู่เดิมไม่ส่งผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควร โดยมีสาระสำคัญในพระราชกำหนด คือ "ห้ามอย่าให้ผู้ใดสูบฝิ่น กินฝิ่น ชี้อฝิ่นขายฝิ่น และเป็นผู้สมซื้อสมขายเป็นอันขาดทีเดียว ถ้ามีฟังจับได้และมีผู้ร้องฟ้องพิจารณาเป็นสัจจะให้ลงพระอาญา ฆ่ียน 3 ยก ทะเวนบก 3 วัน ทะเวนเรือ 3 วัน ธิราชบาทว์บุตรภรรยาและทรัพย์สินของให้สิ้นเชิง ให้ส่งตัวไปตะพุ่นหญ้าช้าง ผู้รู้เห็นเป็นใจมิได้เอาความมาว่ากล่าว จะให้ลงพระอาญา ฆ่ียน 60 ที"

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ในรัชกาลที่ 3 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์จึงได้ทรงมีนโยบายให้มีการปราบปรามอย่างเข้มงวด กวดขันในปี พ.ศ. 2382 มีผลทำให้การค้าฝิ่นและสิ่งอื่น ๆ ที่ผิดกฎหมายเข้าไปอยู่กับกลุ่มอิทธิพลต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน กรุงเทพมหานคร และเมืองชายทะเล ก่อให้เกิดความวุ่นวายจากการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่มอิทธิพลนั้น ๆ จึงต้องมีคำสั่งให้ทหารมาทำการปราบปราม

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ในสมัยรัชกาลที่ 4 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเห็นว่าการปราบปรามไม่สามารถขจัดปัญหาการสูบและขายฝิ่นได้ และก่อให้เกิดความยุ่งยากวุ่นวายขึ้น จึงทรงเปลี่ยนนโยบายใหม่ โดยยอมให้คนจีนสามารถเสพและขายฝิ่นได้ตามกฎหมายแต่ต้องเสียภาษีผูกขาดและมีนายภาษีเป็นผู้ดำเนินการ

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ในสมัยรัชกาลที่ 5 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงมีนโยบายโดยใช้การแก้ไขฝิ่นเพื่อลดจำนวนผู้สูบฝิ่นขึ้น จากนั้นเป็นต้นมาจวบจนมาถึง

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ในสมัยรัชกาลที่ 9 รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า การเสพยา เป็นที่รังเกียจในสังคมและเป็นอันตรายต่อสุขภาพและ อนามัยอย่างร้ายแรง โดยตราเป็นกฎหมายเพื่อให้เลิกการ สูบและการจำหน่ายฝิ่น ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ปี พ.ศ.2502 เป็นต้นมา

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ต่อมาในปี พ.ศ. **2504** ประเทศไทยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกลางปราบปรามยาเสพติดให้โทษ (ก.ป.ย.) ขึ้น สาเหตุเพราะว่าในระยะต่อมาประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาเฮโรอีนอย่างมาก เพราะมีการสร้างโรงงานผลิตเฮโรอีนขึ้นบริเวณชายแดน ไทย - พม่า รัฐบาลไทยจึงได้ประกาศให้ เฮโรอีน เป็นยาเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติสารเสพติดให้โทษ ฉบับที่ **4** พ.ศ. **2504**

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- จากปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการสำรวจพื้นที่ปลูกฝิ่นในประเทศไทย พบว่า มีการปลูกฝิ่นมากทางภาคเหนือจำนวนมากถึง **112,000** ไร่ ซึ่งให้ผลผลิตฝิ่นประมาณ **145.5** ตันต่อปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเล็งเห็นปัญหาและเพื่อหาหนทางแก้ไข จึงได้เกิดโครงการพระราชทานในการแก้ไขปัญหายาฝิ่น ซึ่งพระองค์ทรงได้พระราชทานนามโครงการว่า “โครงการพัฒนาชาวเขา” ซึ่งเป็นพระบรมราโชบายที่สำคัญ **3** ประการ คือ
 - 1) เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์
 - 2) เพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ และ
 - 3) เพื่อรักษาทรัพยากรและชื่อเสียงของประเทศ

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ต่อมาใน ปี พ.ศ.**2514** แอมเฟตามีนหรือยาบ้าในสมัยนั้น ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ยาบ้า” ได้มีสถานการณ์การระบาดที่รุนแรง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขับรถรับจ้างและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน และได้มีการพัฒนาเปลี่ยนจาก แอมเฟตามีนหรือยาบ้า เป็น เมทแอมเฟตามีนหรือยาไอซ์ จึงได้มีการแก้ไขปัญหายา โดยตราพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทขึ้นในปี พ.ศ.**2518**

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- **ระยะที่ 2 (พ.ศ.2519 – พ.ศ.2540)**

ซึ่งในระยะนี้เป็นช่วงที่ดำเนินการต่อมาจาก พ.ศ.2518 ในรัชสมัยของรัชการที่ 9 ซึ่งเป็นรัชการปัจจุบัน ถือเป็นระยะเริ่มต้นของการมีนโยบาย และการพัฒนา นโยบายของประเทศไทย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- โดยในระยะที่ 2 นี้มุ่งเน้น นโยบายในการปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด โดยเฉพาะในนโยบายการปราบปรามยาเสพติด ได้มีการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามยาเสพติดที่รุนแรง โดยในการปราบปรามยาเสพติดนั้นเน้นการกวาดล้างในด้านการผลิตยาเสพติด การค้ายาเสพติด และการเสพยาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- โดยในด้านการ เสพสารเสพติดมุ่งเน้นการนำผู้เสพสารเสพติดมารับการบำบัด รักษา ฟื้นฟู ในลักษณะการใช้มาตรการทางกฎหมายบังคับ หลังจากนั้นก็ทำการสงเคราะห์ให้ได้ประกอบวิชาชีพตามความสามารถมีการปรับปรุงกฎหมายและแนวทางการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- เริ่มมีการสร้างเครือข่ายในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดติดกับประเทศเพื่อนบ้านในการกำจัดแหล่งผลิต ยาเสพติด อีกทั้งยังมีการร่วมมือกับสหประชาชาติในการปราบปรามยาเสพติดอย่างเฉียบขาด ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน โดยกำหนดให้มีการรณรงค์เรื่องยาเสพติดทั้งในและนอกโรงเรียน และผลักดันให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดในสถานศึกษา

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- โดยนโยบายของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในระยะที่ **2** นี้ มีแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญ คือ มีการออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. **2519** และก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ขึ้น เพื่อรับผิดชอบงานด้านยาเสพติดโดยเฉพาะ และเริ่มมีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ในปี พ.ศ. **2522** ได้มีการตราพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ และเริ่มมีการสร้างแรงจูงใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการออกระเบียบบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนเงินรางวัลคดียาเสพติด พ.ศ. **2527** และกำหนดให้วันที่ **26** มิถุนายนของทุกปีเป็นวันต่อต้านยาเสพติด และกำหนดให้วันที่ **26** มิถุนายน - วันที่ **2** กรกฎาคม ของทุกปี เป็นสัปดาห์รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ได้มีการปรับปรุงกฎหมายโดย ออกพระราชกำหนด
ป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. **2533** พระราชบัญญัติ
มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
พ.ศ. **2534** พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา
เสพติด พ.ศ. **2534** และออกพระราชกฤษฎีกา
ควบคุมโรคภัยอันตราย (ฉบับที่ **10**) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติควบคุมโรคภัยอันตราย พ.ศ. **2495**

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- อีกทั้งยังนำมาตรการริบทรัพย์มาใช้กับตัวการใหญ่หรือนายทุนใหญ่ที่อยู่เบื้องหลังในการผลิตสารเสพติดหรือจำหน่ายสารเสพติด และการปรับโทษสารแอมเฟตามีนและอนุพันธ์ของแอมเฟตามีนซึ่งเป็นวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภทที่ **1** และ **2** ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. **2518** ไปเป็นสารเสพติดให้โทษประเภท **1** ตามพระราชบัญญัติสารเสพติดให้โทษ พ.ศ. **2522** ทำให้สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดให้มีความรุนแรงมากขึ้น

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- **ระยะที่ 3 (พ.ศ.2540 – พ.ศ.2543)**

ในระยะที่ 3 นี้ นโยบายของประเทศไทย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เริ่มเปลี่ยนแปลงแนวทางและแนวนโยบาย จากที่รัฐเป็นผู้กำหนดทิศทางและนโยบายในการแก้ไขปัญหายาฝ่ายเดียวเปลี่ยนเป็นรัฐเป็นเพียงผู้สนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงาน โดยการแก้ไขปัญหายาเน้นประชาชน ชุมชน สถาบันการศึกษาและสถาบันทางศาสนา ฯลฯ เป็นศูนย์กลางของปัญหาและเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปี พ.ศ. 2541 ภายใต้อุทธศาสตร์ “**ราษฎร์ – รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด**” และเร่งผลักดันกฎหมายป้องกันการฟอกเงินอันเนื่องมาจากการค้าสารเสพติด เร่งรัดการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยมาตรการทางกฎหมายและการศึกษา

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- โดยนโยบายของรัฐบาลไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระยะที่ **3** นี้ มีแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญ คือ โครงการหมู่บ้านและชุมชน เฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด เมื่อวันที่ **24** พฤศจิกายน พ.ศ. **2541** ในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา **6** รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชการปัจจุบัน) และได้ออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. **2542** ปรับปรุงพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ **3**) พ.ศ. **2543** และออกพระราชกฤษฎีกาควบคุมโคคาอีน (ฉบับที่ **11**) พ.ศ. **2543**

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- **ระยะที่ 4 (พ.ศ.2544 – พ.ศ.2549)**

ในระยะที่ 4 นี้ นโยบายของประเทศไทย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีความเข้มข้นมากขึ้น โดยถือเป็นยุคประกาศสงครามกับยาเสพติด ซึ่งได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2544 ภายใต้ยุทธศาสตร์ “การใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด” และมีหลักการ คือ ใช้ป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- นโยบายของประเทศไทยในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในช่วงระยะที่ 4 นี้ มีแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญ คือ เร่งการจัดตั้งสถาบันบำบัดรักษาสารเสพติดควบคู่ไปกับการป้องกันและปราบปรามเข้มงวดกับการบังคับใช้กฎหมาย และสร้างกระบวนการพิเศษ เพื่อควบคุมและปราบปรามผู้ค้าและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต และการค้าสารเสพติดอย่างเด็ดขาด พร้อมทั้งแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มบทลงโทษสูงสุดกับข้าราชการการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยให้รางวัลและการคุ้มครองเป็นพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการปราบปรามสารเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ควบคุมการนำเข้าสารเคมีที่อาจนำไปสู่การผลิต สารเสพติดอย่างเข้มงวด และเสริมสร้างกลไกของภาครัฐและมาตรการทางกฎหมายให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในการผลิตสารเสพติด สร้างความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและนานาชาติ เพื่อควบคุมและกำจัดแหล่งผลิตและเครือข่ายการจำหน่ายสารเสพติดข้ามชาติ สุดท้ายคือ การแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ารับการบำบัดรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้เสพยาเสพติด โดยให้ผู้ติดยาเสพติดสามารถเข้ารับการบำบัดและฟื้นฟูสภาพได้ทันที โดยไม่มีความผิดทางกฎหมาย

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- *ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2557)*

ในระยะนี้ นโยบายของประเทศไทย ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายเป็นอย่างมาก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองและการปกครองก่อให้เกิดนโยบายต่าง ๆ มากมาย อาทิ

ยุทธศาสตร์ “รวมพลังไทย ขจัดภัยยาเสพติดร่วมเทิดไถ่องค์ราชัน”

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- **ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2549 – พ.ศ. 2557)**

โดยสาระสำคัญของนโยบาย ยุทธศาสตร์ รวมพลังไทยขจัดภัยยาเสพติดร่วมเทิดไท้องค์ราชัน มุ่งเน้นสร้างความเชื่อมั่นให้กับข้าราชการและประชาชน ในความต่อเนื่องและจริงจังของรัฐบาลที่จะต่อสู้กับปัญหายาเสพติดอย่างไม่หยุดยั้ง และต้องมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ปัญหาและจัดการกับปัญหาได้อย่างทันที่ โดยมอบหมายให้ส่วนราชการในแต่ละพื้นที่สำรวจและประเมินสถานการณ์ยาเสพติดในแต่ละช่วงเวลา

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- และนโยบายต่อมา ได้แก่ “นโยบาย 3 ลด 3 เพิ่ม 3 เน้น” โดยสาระสำคัญของนโยบาย คือ เร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติดและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยยังคงยึดหลักการ “ผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้า คือ ผู้ที่ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย”

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- ทั้งนี้จะทำการเร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด ลดปริมาณผู้เสพยาเสพติดและป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติดโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ควบคู่กับมาตรการปราบปรามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และใช้มาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตัดช่องทางการหาเงินทุจริตของผู้มีอิทธิพลในทุกๆ ด้าน

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- นโยบาย “5 ร้วป้องกัน สกัดกั้นยาเสพติด” โดยมีสาระสำคัญของนโยบาย คือ มุ่งสร้างกิจกรรม สร้างภูมิคุ้มกัน สร้างกระบวนการทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐและประชาชนอย่างครบวงจรเพื่อป้องกันจุดอ่อน และสร้างเกราะป้องกันที่สกัดกั้นไม่ให้สารเสพติดรุกล้ำเข้ามา โดยสามารถสรุปและจำแนกเป็นร้วป้องกันยาเสพติดในด้านต่างๆ ได้ดังนี้

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- รั้วชายแดน

รั้วชายแดน คือ รั้วที่มุ่งป้องกันปัญหายาเสพติด ในด้านการผลิตและนำเข้า ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นตามแนวชายแดนประเทศใกล้เคียง โดยเฉพาะประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- รั้วชุมชน

รั้วชุมชน คือ รั้วหมู่บ้านและชุมชนที่ดำเนินการอย่างเข้มแข็งในการแก้ปัญหายาเสพติด และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสาระสำคัญในด้านรั้วชุมชนนี้ มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนด้วยการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดต่าง ๆ

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- รั้วสังคม

รั้วสังคม คือ รั้วที่มีเป้าหมายมุ่งเน้นไปที่เด็ก และเยาวชน ภารกิจสำคัญ คือ การจัดระเบียบสังคม แบบบูรณาการ โดยดำเนินการขยายพื้นที่และกิจกรรม เชิงบวกแก่เยาวชนให้มากขึ้น อาทิ จัดให้มีลานกีฬา ลานดนตรี ลานกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เพื่อเป็นการ จูงใจกลุ่มเยาวชนให้ออกมาให้ไกลจากยาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- รั้วโรงเรียน

รั้วโรงเรียน คือ รั้วที่มุ่งเน้นไปที่สถานศึกษาทุกระดับ โดยภารกิจนี้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ โดยทำการสำรวจและจัดทำข้อมูล และค้นหาผู้เสพยาเสพติด ผู้ค้าสารเสพติด และเยาวชนกลุ่มเสี่ยงต่อสารเสพติด ซึ่งมีครูเป็นกลไกสำคัญที่จะอบรมและปลูกฝังจิตสำนึก รวมทั้งดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในอดีต

- รั้วครอบครัว

รั้วครอบครัว คือ รั้วที่มุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว โดยสาระสำคัญของรั้วครอบครัว คือ ครอบครัวที่เข้มแข็งย่อมส่งผลต่อความเข้มแข็งของประเทศ

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในปี 2558 มี 8
ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- **1.** ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ใช้เครื่องมือการป้องกันที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่เด็กปฐมวัย เยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา กลุ่มผู้ใช้ แรงงานใน สถานประกอบการ และครอบครัวที่มีความเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการ สร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติด ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ด้วยการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ทั้งดนตรี กีฬา ศิลปะ หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

2. ยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดผู้เสพยาเสพติด ให้
ความสำคัญกับการดำเนินงานในเชิงคุณภาพ โดย การพัฒนา
กลไกการดำเนินงานในทุกกระบวนการของการบำบัดรักษา
ตั้งแต่การค้นหา คัดกรอง จำแนกผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และ
นำเข้าสู่การบำบัดรักษาในระบบสมัครใจเป็นหลัก ตามประกาศ
คณะกรรมการความสงบแห่งชาติที่ **108/2557** หรือในรูปแบบที่
เหมาะสม เช่น การบำบัดรักษาในค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
สถานพยาบาล สถานบังคับบำบัด ค่ายทหาร เป็นต้น

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

3. ยุทธศาสตร์การสร้างและพัฒนาระบบรองรับการคืนคนดีให้สังคม ให้มีระบบการติดตามช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัดรักษาอย่างจริงจัง ทั้งศูนย์ประสานการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟูในระดับจังหวัดและอำเภอ พัฒนา รูปแบบ แนวทางการติดตามและช่วยเหลือ การจัดระบบ ช่องทางในการให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดในด้าน ต่างๆ ตามความเหมาะสมของบุคคล เช่น ด้านอาชีพ การงาน การอบรม แหล่งทุน การศึกษา เป็นต้น

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

4. ยุทธศาสตร์การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด โดยการควบคุม สกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้น และ เคมีภัณฑ์เข้าสู่ประเทศไทยตามช่องทางชายแดน จุดตรวจตอนใน เส้นทางคมนาคมขนส่ง ทำลายโครงสร้างการค้า กลุ่มอิทธิพลและยาเสพติดตามแนวชายแดน เพื่อตัดวงจรการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน เส้นทางทางการเงินที่ เชื่อมโยงพัฒนาความเข้มแข็งหมู่บ้านตามแนวชายแดน บูรณาการและแลกเปลี่ยนฐานข้อมูลการข่าวในทุกระดับ และสืบสวนปราบปรามอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เน้นการระดมปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย แหล่งพักยา ผู้ผลิต ผู้ค้ารายสำคัญ ผู้ลำเลียงยาเสพติด เครือข่ายยาเสพติดและที่โยงใยไปในเรือนจำ ตลอดจนข้อร้องเรียนของ ประชาชน โดยให้สนธิกำลังปฏิบัติการจากทุกหน่วยเข้าปราบปรามเครือข่ายการผลิตและการค้ายาเสพติดราย สำคัญ และสืบสวนสอบสวนขยายผล เพื่อนำไปสู่การใช้มาตรการทางทรัพย์สินและภาษีในการยึดหรืออายัด ทรัพย์สินของขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งรวมไปถึงผู้มีอิทธิพล นายทุนที่อยู่เบื้องหลังการกระทำผิด และเจ้าหน้าที่ ของรัฐที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

5. ยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศโดยการแสวงหา เสริมสร้าง และพัฒนาความร่วมมือใน การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ ตลอดจนองค์กรระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสกัดกั้น ปราบปรามยาเสพติดจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย และยกระดับบทบาทของประเทศไทยในการเป็นผู้ประสานงานหลักของการแก้ไข ปัญหายาเสพติดในภูมิภาคอาเซียน โดยมีเป้าหมายหลักในการลดสถานการณ์การผลิตยาเสพติดภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อปัญหายาเสพติดภายในประเทศและภายในภูมิภาค

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

6. ยุทธศาสตร์การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติดให้ความสำคัญกับการควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมในบริบทที่เป็นปัจจัยเอื้อที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ยาเสพติดของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ทั้งเยาวชนกลุ่มเสี่ยง กลุ่มผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้วกลับไปเสพติดซ้ำ เร่งรัดการจัดระเบียบสังคมอย่างจริงจัง โดยใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเคร่งครัดและการทำงานแบบบูรณาการที่มีเจ้าภาพชัดเจน มุ่งเน้นที่แหล่ง อบายมุข แหล่งมั่วสุม และแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกแห่งทั่วประเทศ สร้างสภาพแวดล้อมผ่านกลไกครอบครัวและสังคม เพื่อควบคุม และป้องกันปัญหายาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

7. ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยเน้นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหายาเสพติด และในหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ตลอดจนเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ของภาคประชาชน และภาคประชาสังคมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดปัจจุบัน

8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีเอกภาพ ทั้งในด้านกลไกการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ ระบบแผน งบประมาณ การติดตามประเมินผล และระบบ สนับสนุนต่างๆ เป็นต้น มีการทำงานแบบบูรณาการทุกมาตรการ และทุกหน่วยงานในพื้นที่ที่ปรากฏปัญหาการค้ำ และแพร่ระบาดของยาเสพติด ทั้งแนวคิด แผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ อย่างแท้จริง พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและสอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับมอบหมายในแต่ละมาตรการ ที่รับผิดชอบ

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

โดยสรุปแล้ว นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ รัฐบาลจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีวิวัฒนาการมุ่งเน้นการปราบปราม ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้เสพยาเสพติด โดยการบังคับใช้กฎหมาย ที่รุนแรง และมีการปรับปรุงกฎหมายและแนวทางการบังคับใช้ กฎหมายเรื่อยมา และเริ่มมีการสร้างเครือข่ายในการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดกับประเทศเพื่อนบ้านและสหประชาชาติ

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

ปรับเปลี่ยน ยุทธศาสตร์จากการมุ่งเน้นการปราบปราม มาเป็น
มาตรการการป้องกัน นำหน้าการปราบปราม ผู้ติดยาต้องได้รับการ
บำบัดรักษาและผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษอย่างเด็ดขาด โดย
กระบวนการแก้ไขยาไม่ได้เกิดจากนโยบายจากภาครัฐฝ่ายเดียว
หากแต่ว่าได้มีการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ให้ประชาชน ชุมชน
สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา ฯลฯ เข้ามามีส่วนร่วมใน
การแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วย

Drugs

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

และกระบวนการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สำคัญอีกประการ
ก็คือ “การเฝ้าระวังยาเสพติด” เพื่อใช้ติดตามสถานการณ์
และวิเคราะห์ปัญหา และใช้ข้อมูลที่ได้มาวางแผนเพื่อจัดการ
กับปัญหาได้อย่างทันที่

Drugs

กฎหมายด้านสารเสพติด

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
- พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔
- พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๑๘
- พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓
- พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕

Drugs

กฎหมายด้านสารเสพติด

- พระราชบัญญัติควบคุมโรคภัยไข้เจ็บ พ.ศ. ๒๔๙๕
- พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕
- พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
- พระราชบัญญัติราชทัณฑ์พุทธศักราช ๒๔๗๙
- พระราชบัญญัติให้อำนาจทหารเรือปราบปรามการกระทำความผิดบางอย่างทางทะเล พ.ศ. ๒๔๙๐
- พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาในการดำเนินการตามคำพิพากษาคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๗

Drugs

กฎหมายด้านสารเสพติด

- ระเบียบ คำสั่ง และหนังสือราชการอื่น
- อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. ๑๙๘๘ (United Nations

Convention against illicit Traffic in Narcotics
Drugs and Psychotropic Substances, ๑๙๘๘)